

עריכה ופירושי המילים: אלי פררה.

המבקש את פירושי המילים לשיר- יצור קשר באתר.

בְּשֵׁל תַפּוּחַ / חיים נחמן ביאליק

על-פי דודה

הֲתֵאבּוּ דַעַת בְּשֵׁלְמָה אֶהְבֵּתִי?

אֲנִי אֶהְבֵּתִי בְּשֵׁל-תַפּוּחַ.

כִּי אֵין יוֹדַע נְתִיב הָרוּחַ –

זֶה כָּבֵד יְדוּעַ; עֵתָה בְּאֵתִי

לְהֵבִיא רְאִיָּה מֵאֶהְבֵּתִי.

וְאֲנִי, הֲתֵדַעוּ בְּשֵׁלְמָה אֶהְבֵּתִי?

אֲנִי אֶהְבֵּתִי בְּשֵׁל-תַפּוּחַ!

לְדוּדֵי הָיָה פֶּרֶדֶס יָפֵה,

וְלְדוּדֵי בֵּת יַפֵּת עֵינָיִם.

וּבִתּוֹךְ הַפֶּרֶדֶס בְּרַכַּת מַיִם

מִפְּכִים חֶרֶשׁ, שְׁקָטִים, בָּרִים,

כַּמִּים גְּנוּבִים, כַּיִן סְתָרִים.

לְדוּדֵי הָיָה פֶּרֶדֶס יָפֵה,

וְלְדוּדֵי בֵּת יַפֵּת עֵינָיִם.

בַּפֶּרֶדֶס יֵשׁ מִחְבְּאֵי שְׁקָט,

עַץ פְּרִי וְנִטְיָעִים מְגַדְלִים;

וּבַעַת הַקֶּיץ הַמְזֻהָרָה

כָּל-זֶה מִתְמַלֵּא צִיץ וְשִׁירָה

וְשַׁפְּעַת אֹזֶר וְשַׁפְּעַת צְלָלִים.

בַּפֶּרֶדֶס יֵשׁ מִחְבְּאֵי שְׁקָט,

עַץ פְּרִי וְנִטְיָעִים מְגַדְלִים.

וַיְהִי הַיּוֹם בְּעֵלוֹת הַקִּיץ,
כַּחַם הַיּוֹם – הַיּוֹם הַבְּהִיר –
וְאֲנִי עִם-פְּנֵנָה שְׂאֲרֵתִי
לְשׁוֹחַ אֶל-הַגֶּן יְצֵאתִי.
הִיא עֲלֵמָה רַבָּה וְאֲנִי אִישׁ צָעִיר;
וְנִצְחָק יַחְדָּו לְרוּחַ קִיץ,

כַּחַם הַיּוֹם – הַיּוֹם הַבְּהִיר.
הַפְּרָדֶס פְּלִיל יִרְקָרֵק חְרוֹץ,
זֵיז אֹזר וְגִיל עַל-כֹּל זְרוּחַ.
מְסַבֵּל עוֹמֵד הַתְּפוּחַ,
מְזֵהִירִים עֲנָבֵי דְבַדְבָּנִים,
מִתְאַדְמִים גְּרָגְרֵי הַשָּׁנִים
בְּצֵל הַשִּׁיחִים בִּירְקָרֵק חְרוֹץ;
זֵיז אֹזר וְגִיל עַל-כֹּל זְרוּחַ.

וּבְקוֹל עֲנוֹת "פִּי-פִּי, צִיף-צִיף"
מִבֵּין עֶפְאִים פְּנֵפֵי רְנָנִים
בְּשִׁפָּה בְּלוּלָה יְשׁוּרְרוּ.
גַּם-מַעֵי הָמוּזְמִיר עֲדָנִים
וּפְזָמוֹן חֲדָשׁ יְעוֹרְרוּ –
וּבְקוֹל עֲנוֹת גַּם "פִּי" גַּם "צִיף"
תִּפְצָחְנָה סְבִיב פְּנֵפֵי רְנָנִים.

וְנִצְחָק יַחְדָּו וְנִתְעַלֵּס,
אֲנִי וּפְנֵנָה שְׂאֲרֵתִי.
פְּזָנוּ, שְׁרָנוּ וְנָהִי כִילָדִים,
וּכְמוֹ הַתְּעַרְבוּ בְּשִׂמְחָתִי
גַּם בְּנֵי הַשִּׁיר וּפְרֵי הַמְּגִדִים.
וְנִצְחָק יַחְדָּו וְנִתְעַלֵּס,
אֲנִי וּפְנֵנָה שְׂאֲרֵתִי.

היא קראָה לי אַזי בְּכוֹר שְׁטוֹן,
אָנִי קְרֵאתִיהָ צְפוֹר קִטְנָה,
אוֹ דְּמִיתִיהָ לְשׁוֹשָׁנָה –
אֶת-זֹאת לֹא אֶזְכֹּר – לְבִי תָעָה –
מֵה-יִפְתָּה פְּנֵה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה!
היא קראָה לי אַזי בְּכוֹר שְׁטוֹן,
וְאֲנִי קְרֵאתִיהָ צְפוֹר קִטְנָה.

וּפְתָאִם בָּאנוּ עַד-תּוֹפּוֹחַ
וַיַּעַל רִיחוֹ הַנִּיחוּחַ –
חֵישׁ קַל מִיָּדֵי פְּאֶפְרוֹחַ
יוֹנְתִי פְּנֵה הַתְּמַלְטָה,
וְתָרֶם יָד וְתִכְּף מְטָה
אֶת-אֶחָד עֲנָפֵי הַתּוֹפּוֹחַ
הַנּוֹתֵן רִיחוֹ הַנִּיחוּחַ.

וּכְרָגַע שְׁבָה וּבִימִינָה
תּוֹפּוֹחַ גְּדוֹל צַח וְאָדָם;
וְתִטְעֵם מְנָהוּ, וְתִבְרַנִּי
מִיָּדָה מִן-הַחֲצִי הַשְּׁנִי.
אָנִי פְּעַרְתִּי פֶה וְאָדָם,
וְהִיא עֲמָדָת, וּבִימִינָה
פָּלַח תּוֹפּוֹחַ צַח וְאָדָם.

וּבְמַחְשׁוֹ לְבַנְתַּת הַתּוֹפּוֹחַ
הַפִּירָה שְׁנֵי עֲקֵבוֹת שְׁנָה,
וַיִּרַח אֶפֶי רִיחַ פְּנֵה;
אֶךְ-רִיחָה – רִיחָה הַשְּׁפִירָנִי
וּכְיִין מְתוֹק עֲבָרָנִי –
לְבָבִי פָּג, לֹא-קָם בִּי רוּחַ,
מֵאֵז – מֵאֵז לִי הִיָּתָה פְּנֵה.